

ARBEJDSUDBUD 1. marts 2023

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Sofie Holme Andersen
Cheføkonom

Øget arbejdsudbud er en bonus – ikke en nødvendighed

Igen og igen tales der om nødvendigheder i forbindelse med arbejdsudbudsreformer. Men der er ingen brændende platform, der gør dem nødvendige.

Kontakt

Cheføkonom

Sofie Holme Andersen

📞 61 27 58 24

✉️ sha@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Der er opstået en konsensus blandt nogle økonomer og politikere om, at arbejdsudbudsreformer er nødvendige. Argumenterne er, at vi går glip af velstand, at økonomien ikke vokser nok, at vi mangler arbejdskraft, og at vi har brug for at forbedre de offentlige finanser.

Med de første argumenter om vækst og velstand i hånden vil det altid være nødvendigt med reformer – for økonomien kan jo altid vokse lidt mere. Argumentet om arbejdskraft kan være validt nok, men trods vedvarende meldinger om mangel på arbejdskraft er [beskæftigelsen steget siden 2014](#).

” *Det er legitimt at ønske mere velstand eller flere kollegaer på arbejdsmarkedet. Det gør det bare ikke ”bydende nødvendigt”.*

Cheføkonom Sofie Holme Andersen

[Den danske ordbog](#) sætter lighedstegn mellem ”nødvendig” og noget ”som der er absolut behov for; som er en uomgængelig betingelse eller forudsætning” eller alternativt noget ”som ikke kan være anderledes pga. forholdene, sin natur eller naturlovene”.

I økonomisk forstand kan der være et absolut behov for at gøre noget for at undgå en given situation, men det er meget sjældent, at man kun kan pege på én uomgængelig betingelse, der er den eneste rigtige eller ligefrem naturgiven.

Der var behov for at reagere, da vi i midten af 00’erne stod med et kæmpe holdbarhedsproblem på de offentlige finanser. På sigt var det givet, at politikerne enten skulle sætte skatterne op eller skære i den offentlige velfærd, hvis ikke gælden skulle løbe løbsk. Svaret kom i 2006 med Velfærdsaftalen og den levetidsindekserede pensionsalder.

Ligeledes kan man argumentere for, at det var uomgængeligt at gøre noget, da Danmark i foråret 2010 fik [en henstilling fra EU](#) om at nedbringe det offentlige underskud. Der er forskellige holdninger til, om det var det rigtige, der blev gjort, men noget skulle gøres.

Sammenligner vi med situationen i dag, er det svært at få øje på det nødvendige. [Økonomien vokser fortsat](#). [Beskæftigelsen stiger](#) og slår måned for måned nye rekorder. Der er overskud på den offentlige saldo, de offentlige finanser er [overholdbare](#), og der er udsigt til nettoformue, så langt øjet rækker.

Det er legitimt at ønske mere velstand eller flere kollegaer på arbejdsmarkedet. Det gør det bare ikke "bydende nødvendigt", som [Dansk Erhverv](#) formulerer det i en video. Man kan snarere tale om øget arbejdsudbud som en bonus, og det er ikke sikkert, at det kræver reformer at øge arbejdsudbuddet.

” *Der er overskud på den offentlige saldo, de offentlige finanser er overholdbare, og der er udsigt til nettoformue, så langt øjet rækker.*

Cheføkonom Sofie Holme Andersen

Der er ifølge [Finansministeriet](#) og [Det Økonomiske Råd](#) 100.000 personer flere i beskæftigelse, end der ville være, hvis konjunktursituationen var normal. Kan man fastholde bare halvdelen af dem, når konjunkturerne for alvor vender, bliver de til strukturel beskæftigelse. Et øget arbejdsudbud på 50.000 personer.

Det kræver heller ikke klassiske arbejdsudbudsreformer at hjælpe de ca. [45.000 unge](#) uden job og uddannelse, men derimod fokus på målrettede løsninger. Dels nogle vi kender, såsom den forberedende grunduddannelse (FGU) og fleksibilitet i uddannelsessystemet og dels udvikling af nye.

Man kan gøre mange ting, hvis man vil udvide arbejdsstyrken. Men nødvendige – det er der ingen af tingene, der er.